

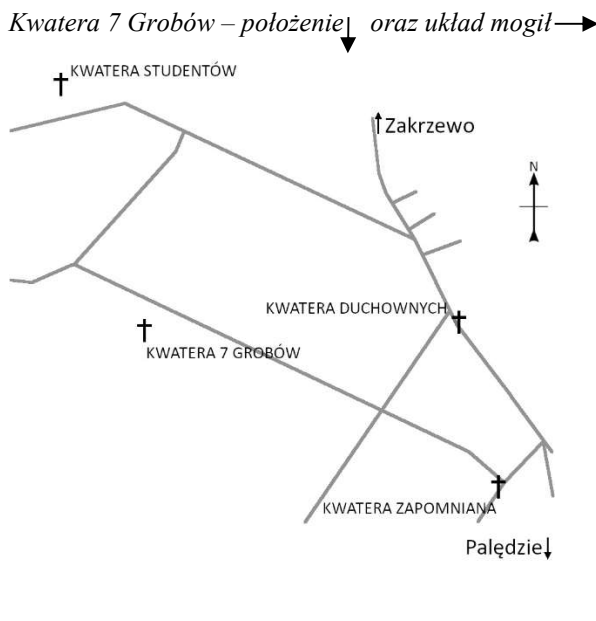
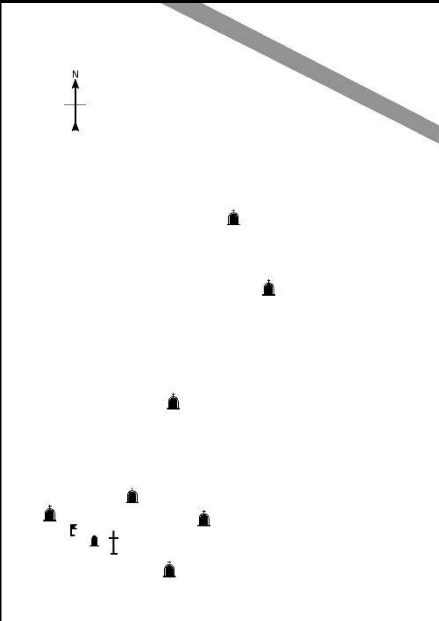
Karta ewidencyjna obiektu grobownictwa wojennego

Gmina: **DOPIEWO**

Nr ewidencyjny: **3021052_3**

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu	Miejscowość
ZESPÓŁ GROBÓW	KWATERA SIEDMIU GROBÓW	ZAKRZEWO
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa
	Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / POZNAŃSKI / DOPIEWO
	ulica / lokalizacja opisowa	LASY PAŁĘDZKO-ZAKRZEWSKIE
	Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Lasy Państwowe / 302105_2.0012.268
	Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Kompleks leśny położony między miejscowościami Zakrzewo, Dąbrówka, Pałędzie i Dopiewiec / adres leśny: 09-11-2-06-40-d-00 / GPS: 52°23'21.5"N 16°42'08.2"E (52.389306, 16.702286)
	Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARY TERRORU HITLEROWSKIEGO 7 grobów zbiorowych – liczba ofiar nieznana (szacunkowo od 1-2 tys. do nawet 12 tys. osób)
	Datowanie	1939-1944 r.
	Forma ochrony	GRÓB WOJENNY Obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków (poz. 98)
	Wymiary (szer., głęb., wys.)	pow. działki: 0,76 ha pow. pojedynczej mogiły: od 18 do 39 m ²
	Material	Ziemna, beton, lastryko, metal

¹ cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / grób indywidualny....

Szkic sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje	
<p>Kwaterna 7 Grobów – położenie i oraz układ mogił →</p> 		<p>Kompleks 7 mogił ziemnych, otoczonych betonowym krawężnikiem, z lastrykowymi krzyżami w centrum. W szczycie działki znajduje się pomnik ze skromną inskrypcją, krzyżem i masztem flagowym.</p> <p>Pojedyncza mogiła o wymiarach (szer. x dł. x wys., w cm) – obramienie: 205 x od 900 do 1900 x ok. 25, o szer. krawężnika: 12; krzyże na mogiłach: 39 (w szerszej części) i 34 (w węższej części) x 12 x 211,5, o rozp. ramion 133; pomnik: 153 x 32 x 240, tablica z napisem: 62 x 50.</p> <p>---</p> <p>Inskrypcje:</p> <p>- napis na pomniku:</p> <p style="text-align: center;">MIEJSCE UŚWIĘCONE MĘCZEŃSKĄ KRWIĄ POLAKÓW POMORDOWANYCH PRZEZ HITLEROWCÓW W LATACH OKUPACJI 1939 1945</p> <p>- napis na każdym krzyżu:</p> <p style="text-align: right;">1939-1940</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.	
<p>Stan zespołu bardzo dobry – mogiły zadbane.</p> <p>W mogiłach pochowano Polaków, którzy zginęli przez strzał w tył głowy z broni krótkiej. Zbrodni dokonali funkcjonariusze SS i SD. W 1944 r. Niemcy podjęli działania mające na celu ukrycie śladów zbrodni poprzez ekshumację i spalenie zachowanych szczątków. Po wojnie mogiły zostały odnalezione i oznakowane.</p> <p>Długość mogił:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I – 18 m - II – 11 m - III – 15 m - IV – 14 m - V – 9 m - VI – 19 m - VII – 10 m 	<p>Cieślak Tomasz, <i>Tajemnica niemieckich zbrodni w Lasach Pałędzie i Dąbrówka k. Poznania w latach 1939-1942 (Lasy Pałędzko-Zakrzewskie)</i>, dokument w wersji elektronicznej: https://poznan.ipn.gov.pl/.</p> <p>Olszewski Marian, <i>Pomniki pamięci narodowej. Lata wojny 1939-1945. Miasto i województwo Poznań</i>, Poznań 1968, s. 239-248.</p>	<p>Obiekt nazywany jest zamiennie: <i>Kwaterną Główną</i>.</p> <p>Na jednej z mogił na osobnej tabliczce inskrypcyjnej upamiętniono imiennie kilka ofiar:</p> <p style="text-align: center;">TU SPOCZYWAJĄ W BOGU WIĘŹNIOWIE ROZSTRZELANI W 1941r. PRZEZ ZBIRÓW HITLEROWSKICH. DZIELĄ Z NAMI WSPÓLNĄ MOGIŁĘ NASI NAJUKOCHAŃSI MĘŻOWE, OJCOWIE DZIADKOWIE I PRADZIADKOWIE Ś.P. JAKÓB JANKOWIAK JAKÓB GÓRZYŃSKI I STANISŁAW WOŹNIAK Z POŁĘDZIA</p>	
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):	Sławomir Józefiak, 27.06.2022 r.		